

Тарас Шевченко

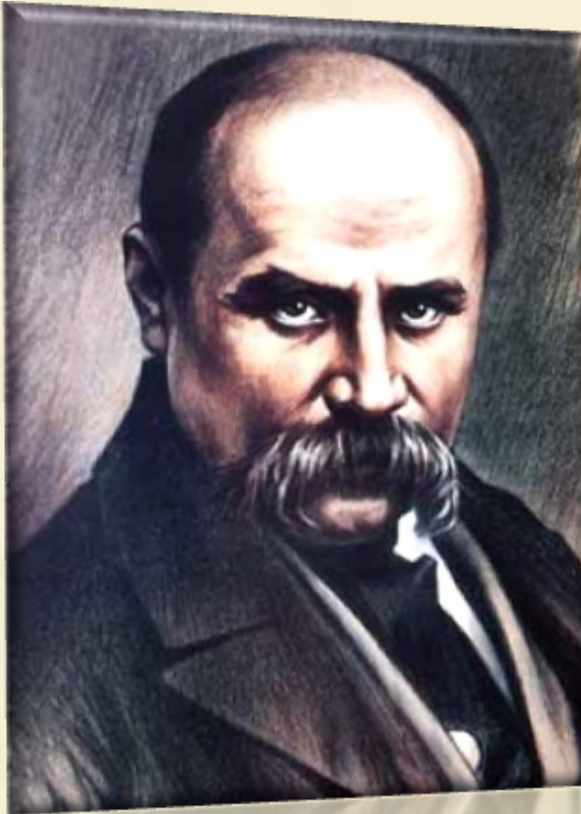

Рівень 3

Тарас Шевченко

Тарас Григорович Шевченко (1814 – 1861) великий український поет, відомий художник, борець проти будь-якого гноблення

Він був сином мужика — і став володарем в царстві духа. Він був кріпаком — і став велетнем у царстві людської культури.

Іван Франко

Слава не поляже, не поляже, а розкаже,
Що діялось в світі, чия правда, чия кривда
І чії ми діти,
Наша дума, наша пісня не вмре, не загине
От де, люде, наша слава, слава України!

Т.Г.Шевченко

Тарас Шевченко

Дитинство

Тарас Шевченко народився 9 березня 1814 року в селі Моринці на Київщині в родині селянина-кріпака.

У 1816 році родина переїхала в село Кирилівка, де Тарас провів своє дитинство.

Дід Іван розповідав Тарасу багато оповідань про життя козаків.

Рано втративши матір, а потім і батька він зазнав багато горя і знущань.

Тарас працював і навчався у дяків.

З дитинства він любив малювати.

Коли Тарасу минуло 14 років, його зробили дворовим слугою поміщика П. Енгельгарда в селі Вільшана.

З осені 1831 року до початку 1832 року Шевченко побував зі своїм паном у місті Вільні, де навчався малюванню. Його малюнки свідчать про великий талант Шевченка як митця.

*А я так мало, небагато
Благав у Бога. Тільки хату,
Одну хатиночку в гаю,
Та дві тополі коло неї,
Та безталанну мою,
Мою Оксаночку; щоб з нею
Удвох дивитися з гори
На Дніпр широкий, на яри,
Та на лани золотополі.*

Тарас Шевченко

Тарас Шевченко

Перші роки в Петербурзі

Автопортрет Т. Шевченка зі свічкою

Навесні 1831 року разом з паном, Шевченко потрапив до Петербурга, а згодом був відданий «в науку до майстра живописних справ» Ширяєва. У 1835 році відбулася доленосна зустріч із земляком – художником Іваном Сошенком, який познайомив Тараса з творчою інтелігенцією Петербурга. 22 квітня 1838 року Тараса викуплено з кріпацтва. 1838–1845 роки – навчання в Академії мистецтв.

Отримавши статус вільної людини, Шевченко вступив до Академії мистецтв і скоро став найкращим учнем Карла Брюллова. Він вивчав не лише живопис, а й слухав лекції в університеті з історії мистецтва, історії, літератури, фізики, фізіології, зоології та інших наук.

Портрет В. А. Жуковського – робота Карла Брюллова, на гроші від продажу якого викупили з неволі Тараса Шевченка

Тарас Шевченко

Ранній період творчості (1837-1843)

Протягом раннього періоду творчості Шевченком було створено знамениту поему «Катерина» та багато історичних творів, в основу яких лягли розказані ще дідом козацькі легенди та перекази про славних козаків.

У 1840 році вийшла в світ Шевченкова перша збірка – «Кобзар». В «Кобзарі» автор вилив усю свою тугу за Україною і любов до рідної землі.

Тарас Шевченко

Після арешту і на засланні (1847-1857)

Не дивлячись на суворий нагляд, постійні фізичні й моральні знуцання, Шевченко продовжував малювати і писати вірші.

За свободолюбиві вірші Шевченко був заарештований. 31 травня 1847 поета було відправлено до Оренбурга на заслання, а потім за доносом під суворий нагляд у Новопетровське укріплення, розташоване на півострові Мангишлак.

Т. Шевченко багато писав про своє життя в солдатській казармі. Вірші й малюнки стали для нього великою духовною підтримкою та протестом проти російського царя. Шевченко підтверджував свої слова:

«Караюсь, мучуся... але не каюсь!..»

Десять років тривало заслання Т. Шевченка. Позбавлений права бути вільним, він продовжував малювати і писати вірші.

Тарас Шевченко

Життя і творчість останніх років (1857–1861)

Після заслання в період 1857–1858 років Шевченко створив багато портретів, малюнків, написав багато віршів.

В травні 1859 року здійснилася мрія Шевченка. Він одержав дозвіл виїхати на Україну. Поет хотів купити хату і оселитися в Україні. Але знову Шевченка заарештували й наказали виїхати назад до Петербурга.

На початку 1861 року Шевченко почував себе дедалі гірше. В своєму останньому вірші "Чи не покинуть нам, небого" поет висловив впевненість, що його творчість «не потоне в річці забуття».

10 березня 1861 року о 5 годині 30 хвилин ранку помер Тарас Григорович Шевченко.

Поховали поета спочатку в Петербурзі. Друзі Шевченка почали просити про те, щоб виконати поетів заповіт і

Т. Шевченко поховати його на Україні.

Шевченка поховали на Чернечій (тепер Тарасовій) горі на Україні. Його могила стала священним місцем для українців усього світу.

*Як умру, то поховайте
Мене на могилі,
Серед степу широкого,
На Україні милій;
Щоб лани широкополі,
І Дніпро, і кручі
Було видно, — було чути,
Як реве ревучий!*

Тарас Шевченко

Значення творчості великого Кобзаря

Тарас Григорович Шевченко – великий український поет, художник, основоположник нової української літератури, який збагатив як українську, так і світову культуру, «духовний батько відродження української нації», символ боротьби за справедливість і правду.

«Я по плоті і духу син і
рідний брат нашого
безталанного народу...»

Т. Г. Шевченко

«Поки б'ються серця людей,
звучатиме і голос Шевченка»

Хікмет, Туреччина

«...Це письменник, якому
судилася величезна роль
стати символом культурної
цінності цілого народу,
уособленням усієї його
духовної сутності»
Богданович, Білорусь

«Тарас Шевченко не має собі
рівних у світовій
літературі»

Курелла, Німеччина